

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 159***“Για την επαγγελματική επαναπροσαρμογή και απασχόληση των μειονεκτούντων προσώπων”**

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί την 1η Ιουνίου 1983, στην εξηκοστή ένατη σύνοδό της, Αφού έλαβε υπόψη τους υπάρχοντες διεθνείς κανόνες εργασίας που περιέχονται στη σύσταση για την επαγγελματική προσαρμογή και επαναπροσαρμογή των αναπήρων 1955 και στη σύσταση για την αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, 1975, Αφού έλαβε υπόψη ότι από την αποδοχή της σύστασης για την επαγγελματική προσαρμογή των αναπήρων 1955, ο τρόπος αντιμετώπισης των αναγκών επαναπροσαρμογής, ο τομέας παρέμβασης και η οργάνωση των υπηρεσιών επαναπροσαρμογής, καθώς και η νομοθεσία και η πρακτική πολλών Μελών, σχετικά με τα θέματα που καλύπτονται από την προαναφερόμενη σύσταση έχουν εξελιχθεί σημαντικά, Αφού σημείωσε ότι η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών κήρυξε το 1981 Διεθνές Έτος των μειονεκτούντων προσώπων με θέμα “πλήρης συμμετοχή και ισότητα” και ότι ένα ευρύ πρόγραμμα παγκόσμιας δράσης σχετικά με τα μειονεκτούντα πρόσωπα πρέπει να εφαρμοστεί ώστε να ισχύσουν αποτελεσματικά μέτρα, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για να πραγματοποιηθούν οι σκοποί της “πλήρους συμμετοχής” των μειονεκτούντων ατόμων στην κοινωνική ζωή και ανάπτυξη καθώς και της “ισότητας”, Αφού σημείωσε ότι σε συνέχεια αυτής της εξέλιξης πρέπει να ψηφιστούν νέοι διεθνείς κανόνες πάνω στο θέμα αυτό, οι οποίοι θα λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης σ’ όλες τις κατηγορίες των μειονεκτούντων προσώπων στις γεωργικές καθώς και στις αστικές ζώνες προκειμένου να μπορούν αυτοί ν’ ασκούν μια απασχόληση και να εντάσσονται στην κοινότητα, Αφού αποφάσισε να αποδεχτεί ορισμένες προτάσεις σχετικά με την επαγγελματική επαναπροσαρμογή, ζήτημα που αποτελεί το τέταρτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, Αφού αποφάσισε οι προτάσεις αυτές να πάρουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης, Αποδέχεται σήμερα, είκοσι Ιουνίου του χίλια εννιακόσια ογδόντα τρία, την επόμενη σύμβαση που θα αποκαλείται Σύμβαση για την επαγγελματική επαναπροσαρμογή και την απασχόληση των μειονεκτούντων προσώπων, 1983

* Η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 159 κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν.Δ.1556/85 (ΦΕΚ 100/Α/28-5-85) και παρατίθεται με τη γλωσσική μορφή που έχει στον κυρωτικό νόμο.

ΜΕΡΟΣ I
ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
Άρθρο 1.

1. Για τους σκοπούς αυτής της σύμβασης η έκφραση “μειονεκτούν πρόσωπο” σημαίνει κάθε πρόσωπο του οποίου οι προοπτικές για να βρει και να διατηρήσει μια κατάλληλη απασχόληση καθώς και να εξελιχθεί επαγγελματικά είναι αισθητά μειωμένες, εξαιτίας ενός προσηκόντως αναγνωρισμένου σωματικού ή πνευματικού μειονεκτήματος.
2. Για τους σκοπούς αυτής της σύμβασης, κάθε Μέλος πρέπει να θεωρεί ότι σκοπός της επαγγελματικής επαναπροσαρμογής είναι να επιτρέψει στα μειονεκτούντα πρόσωπα να βρουν και να διατηρήσουν μια κατάλληλη απασχόληση, να εξελιχθούν επαγγελματικά και έτσι να διευκολύνει την ένταξη ή την επανένταξή τους στην κοινωνία.
3. Κάθε Μέλος πρέπει να εφαρμόζει τις διατάξεις αυτής της σύμβασης με μέτρα προσαρμοσμένα στις εθνικές συνθήκες και στην εθνική πρακτική.
4. Οι διατάξεις αυτής της σύμβασης εφαρμόζονται σε όλες τις κατηγορίες μειονεκτούντων προσώπων.

ΜΕΡΟΣ II.
ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΟΥΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
Άρθρο 2.

Κάθε Μέλος θα πρέπει, σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και την εθνική πρακτική και ανάλογα με τις δυνατότητές του, να διατυπώνει, εφαρμόζει και αναθεωρεί περιοδικά μια εθνική πολιτική σχετικά με την επαγγελματική επαναπροσαρμογή και απασχόληση των μειονεκτούντων προσώπων.

Άρθρο 3.

Η προαναφερόμενη πολιτική πρέπει να έχει ως σκοπό να εξασφαλίζει ότι τα κατάλληλα μέτρα επαγγελματικής επαναπροσαρμογής θα είναι προσιτά σε όλες τις κατηγορίες των μειονεκτούντων προσώπων και να προωθεί τις δυνατότητες απασχόλησης των μειονεκτούντων προσώπων στην ελεύθερη αγορά εργασίας.

Άρθρο 4.

Η προαναφερόμενη πολιτική θα πρέπει να στηρίζεται στην αρχή της ισότητας ευκαιριών μεταξύ των μειονεκτούντων εργαζομένων και των εργαζομένων γενικά. Η ισότητα ευκαιριών και μεταχείρισης μεταξύ των μειονεκτούντων εργαζομένων ανδρών και γυναικών πρέπει να τηρείται. Ειδικά θετικά μέτρα, που αποβλέπουν στην αποτελεσματική εξασφάλιση ευκαιριών και μεταχείρισης μεταξύ των μειονεκτούντων εργαζομένων και των άλλων εργαζομένων, δεν πρέπει να θεωρούνται διακριτικά απέναντι στους τελευταίους αυτούς εργαζομένους.

Άρθρο 5.

Οι αντιπροσωπευτικές εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις πρέπει να γνωμοδοτούν σχετικά με τη θέση σε εφαρμογή της προαναφερόμενης πολιτικής, στην οποία θα περιλαμβάνονται και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την προαγωγή της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των δημόσιων και ιδιωτικών ιδρυμάτων, που ασχολούνται με την επαγγελματική επαναπροσαρμογή. Οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις που αποτελούνται από μειονεκτούντα πρόσωπα ή ασχολούνται με τα πρόσωπα αυτά πρέπει επίσης να δίνουν τη γνώμη τους.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ.

ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΟΥΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 6.

Κάθε Μέλος θα πρέπει, με την εθνική του νομοθεσία ή με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο σύμφωνη με την εθνική πρακτική και τις εθνικές συνθήκες, να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να δοθεί ισχύς στα άρθρα 2, 3, 4 και 5 αυτής της σύμβασης.

Άρθρο 7.

Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα ώστε να παρέχονται και να αξιοποιούνται υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού, επαγγελματικής κατάρτισης, τοποθέτησης, απασχόλησης και άλλες συναφείς υπηρεσίες που προορίζονται να επιτρέψουν στα μειονεκτούντα πρόσωπα να βρουν και να διατηρήσουν μια απασχόληση και να προοδεύσουν επαγγελματικά. Οι υπάρχουσες υπηρεσίες για τους εργαζομένους γενικά πρέπει, σε κάθε περίπτωση που αυτό είναι δυνατό και πρόσφορο, να χρησιμοποιούνται με τις απαραίτητες προσαρμογές.

Άρθρο 8.

Πρέπει να ληφθούν μέτρα για την προώθηση της δημιουργίας και ανάπτυξης υπηρεσιών επαγγελματικής επαναπροσαρμογής και απασχόλησης για μειονεκτούντα πρόσωπα στις αγροτικές ζώνες και στις απομακρυσμένες κοινότητες.

Άρθρο 9.

Κάθε Μέλος θα πρέπει να προσπαθεί να εξασφαλίζει ότι θα εκπαιδεύονται και θα τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων σύμβουλοι στο θέμα της επαναπροσαρμογής, καθώς και άλλο κατάλληλο εξειδικευμένο προσωπικό, που θα είναι επιφορτισμένο με τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την επαγγελματική εκπαίδευση, την τοποθέτηση και την απασχόληση των μειονεκτούντων προσώπων.

ΜΕΡΟΣ IV.
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 10.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και θα καταχωρίζονται απ' αυτόν.

Άρθρο 11.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που η επικύρωσή τους θα έχει καταχωρισθεί από το Γενικό Διευθυντή.
2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια, η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει, για κάθε Μέλος, δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της από αυτό.

Άρθρο 12.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση θα μπορεί να την καταγγείλει μετά την λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της με πράξη που θα κοινοποιείται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και θα καταχωρίζεται από αυτόν. Η ενέργεια της καταγγελίας θα αρχίζει μετά ένα έτος από την ημέρα, της καταχώρισής της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και που μέσα σε διάστημα ενός έτους μετά την λήξη της περιόδου των δέκα ετών που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, θα δεσμεύεται για μια νέα περίοδο δέκα ετών και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση αυτή με τη λήξη καθεμιάς από τις επόμενες δεκαετίες σύμφωνα με τους όρους αυτού του άρθρου.

Άρθρο 13.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί σ' όλα τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχουν κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισύρει την προσοχή των Μελών της Οργάνωσης στην ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 14.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας, που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 15.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν είναι σκόπιμη η εγγραφή στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέματος ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 16.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
 - α) η επικύρωση από ένα Μέλος, της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 12, την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση.
 - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή η σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ, με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δεν θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 17.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι το ίδιο αυθεντικά.